

Timo Vornanen tv

Kirjallinen kysymys Suomen tulevaisuutta uhkaavasta matalasta syntyvyydestä

Eduskunnan puhemiehelle

Suomen väestökehitys on ajautunut tilaan, jota voidaan perustellusti kutsua kansalliseksi hätätilaksi. Syntyvyys on romahtanut kestävämmän alhaiselle tasolle. Tilastokeskuksen tietojen mukaan kokonaishedelmällisyysluku on vajonnut noin 1,3 lapseen naista kohden, kun väestön uusiutumisen edellyttämä taso olisi vähintään 2,1 lasta. Kyseessä ei ole vain hetkellinen tilastollinen poikkeama, vaan rakenteellinen muutos, joka uhkaa suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan olemassaoloa.

Tämä väestökriisi on kiistaton matemaattinen tosiasia, jolla on kauaskantoiset seuraukset julkiselle taloudelle. Alhainen syntyvyys johtaa vääjäämättä huoltosuhteen rajuun heikkenemiseen, mikä tarkoittaa työssä käyvän väestön vähenemistä suhteessa huollettaviin. Tämä asettaa eläkejärjestelmän rahoituksen, sosiaali- ja terveyspalveluiden ylläpidon sekä koko hyvinvointivaltion rahoitus pohjan kestävämmälle tielle. Meiltä ovat loppumassa sekä tulevaisuuden työntekijät että veronmaksajat.

Tilanteen korjaamisella on tulenpalava kiire, sillä väestökato on luonteeltaan kiihtyvä ja itseään ruokkiva kierre. Kyse on syy-seuraussuhteesta, joka kertaantuu ajan myötä: kun nykyiset syntyvät ikäluokat jäävät pieniksi, on meillä parinkymmenen vuoden kuluttua ennätyksellisen vähän perheen perustamisikään tulevia suomalaisia. Vaikka syntyvyysaste tuolloin nousisi, syntyvien lasten kokonaismäärä jää väkisin pieneksi, koska potentiaalisia vanhempia on yksinkertaisesti liian vähän. Siksi jokainen vuosi, jolloin emme saa kurssia käännettyä, syö pohjaa tulevaisuudelta moninkertaisesti ja tekee suunnan muuttamisesta jatkuvasti vaikeampaa.

Vaikka hallitus on tiedostanut ongelman ja teettänyt asiasta erilaisia selvityksiä, pelkät raportit ja selvitykset eivät synnytä lapsia. Tarve siirtyä selvityksistä konkreettisiin tekoihin on akuutti. Vaikeasta yleisestä tilanteesta huolimatta Suomi tarvitsee nyt rohkeaa ja tuntuvaa perhepolitiikkaa, jolla puretaan lasten hankkimisen taloudellisia esteitä ja tuetaan perheellistymistä merkittävillä taloudellisilla kannustimilla.

Euroopassakin on esimerkkejä maista, kuten Unkari, joissa syntyvyyden nostaminen on otettu strategiseksi painopisteeksi ja perheitä tuetaan esimerkiksi merkittävillä verohelpotuksilla ja lainojen anteeksiantamisella lapsiluvun kasvaessa. Suomessa tulisi harkita vastaavia, suoria ja vaikuttavia investointeja perheisiin. Nämä panostukset eivät ole kuluja, vaan investointeja, jotka maksavat itsensä takaisin kansakunnan elinvoimana ja tulevaisuuden verotuloina. Julkisuudessa

Kirjallinen kysymys KK 407/2025 vp

väitetään usein, etteivät taloudelliset kannustimet vaikuta syntyvyyteen, mutta tosiasia on kuitenkin se, että yksi merkittävimmistä syistä nuorten lapsettomuudelle on heidän kokemansa epävarmuus taloudellisesta tulevaisuudestaan.

Tyypillisesti väestökatoon tarjotaan ratkaisuksi maahanmuuttoa. On kuitenkin syytä todeta, että maahanmuutto ei ole kestävä tai toimiva ratkaisu Suomen syntyvyysvajeeseen. Ongelma ei ole heille syntyvien lasten määrä, vaan korkea tukiriippuvuus ja työllistyminen keskimäärin hyvin matalapalkkaisille aloille, myös seuraavissa sukupolvissa. Kokemukset ovat osoittaneet, että Suomeen ja Eurooppaan tuleva maahanmuutto on pikemminkin heikentänyt julkisen talouden huoltosuhdetta kuin vahvistanut sitä. Tämän vuoksi ainoa kestävä tie on oman syntyvyytemme kääntäminen nousuun ja pysyvästi kestäväälle tasolle.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mihin tuntuviin taloudellisiin toimiin hallitus ryhtyy syntyvyyden kääntämiseksi nousuun ja

miten suomalaisten määrä sekä hyvinvointiyhteiskunnan tulevaisuus turvataan ilman maahanmuuttoa?

Helsingissä 21.11.2025

Timo Vornanen tv